

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Corollarium notatu dignum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](#)

52. Ad confirmationem verò concessa Majori, nēgo Minorem: nam ut aliquis ab Ecclesia puniatur, sufficit quod debitum habeat pertinendi ad Ecclesiam, & contra ipsam ut illius subditus de- liquerit.

53. Objicies tertio cum Bellarmino: Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc est Ecclesia membrum: Sed Christus est actu caput omnium membrorum Ecclesie: Ergo est actu caput Pontificis in occultam hæresim lapsi, & consequenter etiam aliorum hæreticorum occultorum. Major in qua est difficultas probatur. Pontifex in occultam hæresim lapsus, non deponitur ipso factō à Pontificia dignitate, sed Ecclesia caput post hæresim perseverat, ut docent Cajetanus tom. 1. opuscul. Tract. 1. cap. 19. Soto in 4. dist. 22. qu. 2. art. 2. Cano lib. 4. de locis cap. ultimo, Suarez Tract. de fide disp. 10. sect. 6. & Jane communiter Theologi: Ergo Pontifex in occultam hæresim lapsus, est Ecclesiastici corporis membrum.

54. Respondeo primo hoc argumentum posse in Bellarminum facile retorqueri, Autores enim docentes Papam hæreticum non deponi ipso factō à Pontificia dignitate, non solum id afferunt de hæresi occulta, sed etiam de hæresi publica; & tamen Bellarminus hæreticum publicum extra Ecclesiam esse fatetur.

Respondeo secundò, negando Majorem, ad eius probationem, concessò Antecedente, nēgo Consequentiam: caput enim Ecclesia constituitur per jurisdictionem & influxum in alios, membrum autem per receptionem influxus in se, quo supernaturaliter vivat: unde quia Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc retinet supra Ecclesiam jurisdictionem, veram rationem capitis Ecclesie retinet; quia tamen verò non vivit supernaturali vita charitatis, vel fidei, Christi & Ecclesie membrum dici non potest.

55. Dices: Repugnat esse caput alicujus corporis, & non esse membrum illius, cùm caput sit præcipuum corporis membrum: Ergo si Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc sit caput Ecclesie, erit etiam membrum illius.

Respondeo hoc repugnare quidem respectu capitum physici & naturalis, non tamen respectu capitum moralis & politici; ut patet in Christo, qui (ut articulo præcedenti dicebamus) est caput mysticum Ecclesie, & tamen non potest dici illius membrum. Ratio autem discriminis inter caput naturale & morale est, quia caput naturale non potest in alia membra influere, nisi informetur ab anima, & vita influxum ab ipsa recipiat: caput autem morale, & politicum, seu Ecclesiasticum, potest jurisdictionem & imperium erga membra Ecclesie exercere, quamvis à forma vel anima Ecclesie, id est fide & charitate, non informetur.

§. III.

Corollarium notatum dignum.

56. Ex dictis colligitur primò, Christum esse quidem caput omnium hominum, non tamen eodem modo, sed diversimodè, secundum diversos gradus & modos quibus ipse ut gratia authori conjunguntur. Primus est eorum qui per gloriam Christo conjunguntur, ut comprehensores in patria. Secundus, iustorum qui per charitatem vixi ei adhaerent, & quibus vita gratia communicat. Tertius, eorum qui per solam fidem informem illi ut suo capiti uniuersit, quales sunt fideles in peccato mortali existentes. Quartus, eorum qui ei

Tom. IV.

A non conjunguntur actu, sed potestate tantum, ad actum tamen aliquando reducenda: quales sunt illi qui inter Gentiles prædestinati sunt, subindeque ad fidem & gratiam aliquando revocandi. Quintus, eorum qui in potentia tantum Christo uniuersit, ad actum tamen nunquam revocanda, sicut Pagani qui prædestinati non sunt. Et horum omnium Christus vocari potest caput, quia ei uniuersit, saltem in potentia; in quo distinguuntur à damnatis, qui cùm paenitentia & resipiscientia sint incapaces, neque actu, neque potestate dici possunt membra Christi. Ita S. Thomas hic art. 3. in corpore. An verò Christus ut homo, non solum hominum, sed etiam Angelorum caput dici possit, articulo sequenti patebit.

Colligitur secundò, Christum esse caput non solum fidelium, qui post ejus adventum vixerunt, sed etiam antiquorum Patrum qui fuerunt in lege naturae, vel in lege scripta; nam illi in fluxum gratiae à Christo venturo receperunt, & fide Incarnationis Christi venturi justificati sunt. Nec obstat quod ante Christum fuerint; ut enim egregie discurreat Augustinus: *Eius Ecclesie membra erant etiam illi sancti, quamvis in hac vita fuerint antequam secundum carnem Christus Dominus nascetur. Ipse enim unigenitus Dei filius, Verbum Parris, aquale & coaternum Patri, per quod facta sunt omnia, homo propteros factus est, ut totius Ecclesia, tanquam totius corporis, caput esset. Sed sicut totus homo, dum nascitur, etiam si manum in nascendo præmitat, tamen universo corpori sub capite conjuncta & compatta est: quemadmodum etiam nonnulli ex ipsis Patriarchis, ad cuius ipsius rei signum, manu præmissa nati sunt: ita omnes sancti, qui ante Domini nostri Iesu Christi nativitatem in terris fuerunt, quamvis ante nati sint, tamen universo corpori, cujus ille caput est, sub capite cohæserunt.*

Colligitur tertio cum S. Thoma hic art. 2. Christum esse caput hominum, non solum quoad animas, sed etiam quantitum ad corpora; nam in resurrectione influet in ea gloriam accidentalem, quatuor scilicet dotes glorioles, quas in Tractatu de beatitudine exposuimus, aliaque dona supernaturalia, ut docet Apostolus ad Philipp. 3. dicens quod Christus reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ.

*Disp. 5.
art. 2.*

ARTICULUS III.

An Christus ut homo, non solum hominum, sed etiam Angelorum caput dici possit?

P Artem negantem tenent Gabriel, Altisiodorensis, & alij antiqui Theologi, quos refert Vazquez hic disp. 48. cap. 3. & sequitur Soto in

E 4. dist. 49 quæst. 4. art. 2. Sententia tamen affirmans communis est inter Theologos, eamque addid certam existimat Lorca & Vazquez, ut primus afferat eam sine temeritate negari non posse, secundus verò dicat, de illa jam amplius dubitari non licere.

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

D Ico igitur: Christus, inquantum homo, est caput Angelorum, licet non ita perfecte, ut cœti hominum. Ita D. Thomas in 3. dist. 13. quæst. 2. art. 2. quæstiunc. 1. in corp. ubi ait in terminis, quod Christus ut homo est caput Angelorum.

Cccc

42.

43.